

19 квітня

Тема: Вимова і правопис префіксів з - (зі- , с-)

Перед усіма приголосними (крім **К,П,Т,Ф,Х**) префікс **З-** передаємо на письмі буквою **З**.

Схема 1. «Вимова префікса з-»

Перед дзвінкими приголосними вимовляємо чітко	Перед глухими [с], [с'] [ц] [ц'] наближається до [с]	Перед [ж], [ч] [ш] наближається до [ж] або [ш]
З горіти з дути з різати з ламати з варити	з сипати з скубти з саджувати з цідити з ціляти	з жертити з жинати з чесаний з шивати з шкрябати

Правопис префікса з-:

Правила	Приклади
1. Префікс з- перед дзвінкими приголосними передається переважно буквою з	з дерти, з верху, з різати, з бігати

Схема 2. «Вимова префікса с-

Префікс с- вимовляється перед <u>глухими</u> приголосними				
К	П	Т	Ф	Х
с клеїти с казати с кинути с копати с класти	с паяти с питати с пускати с палити с пиляти	с терти с творити с тягнути с тискати с тікати	с фабрикувати с фальшувати с фотографувати с формувати с формульований	с хилитись с ховати с хопити с хибити с хил

Правопис префікса С-:

Правила	Приклади
2. Префікс с- пишемо перед глухими приголосними к, п, т, ф, х Кафе «Птах»	скласти, спитати, створити, сховати, сфотографувати

Схема 3 «Вимова префікса зі-»

Для милозвучності та полегшення вимови між префіксом з та іншим приголосним з'являється голосний [і]	
<i>Перед коренем, який починається двома приголосними</i>	<i>У словах, перший склад кореня яких являє собою сполучення губних приголосних та я, ю, є</i>
Зіг нути зім кнути зіп сований зіс кочити зіш товхнути	зіб' ємо зів' ялий зіп' яти зім' яти зів' ються

Правопис префікса ЗІ-:

Правила	Приклади
3. Префікс зі- пишемо Ø перед коренем, який починається кількома приголосними; Ø у словах, перший склад кореня яких являє собою сполучення губних приголосних та я, ю, є	зіг ріти, зіг нути, зіс тавити, зій тися зів' ялий, зім' яти, зів' ються, зіп' яти

1. Інтерактивний прийом «Лови помилку» *Виправити помилки, виділити префікси.*

Зпускатися, зпиляти, зцідити, сшити, зірвати, ссипати, счинити, зтворити, зхилитися, зформувати, зливати.

Вправа 2.

Утворити нові слова за допомогою префіксів з- (зі-) , с-, записати в дві колонки:

Робити, ховати, формувати, гадати, хвалити, рветься, єднати, питати, сохнути, косити, рівняти, терти, гріти, планувати, чистити, цементувати, кріпити, топтати.

3. Диктант-переклад.

Завдання: *перекласти слова українською мовою, пояснити правопис префіксів.*

Сверять, смолоть, сделать, сгребать, спускать, списать, сорвать, сгореть, стереть, сложить.

4. Розподільний диктант

Завдання: *запишіть слова у три колонки, розкриваючи дужки*

Зразок	з-	зі-	с-
	Змити	зіскочити	спіймати
(з/зі/с)ставити,	(з/зі/с)найти,	(з/зі/с)м'ятый,	(з/зі/с)фотографувати,
(з/зі/с)псувати,	(з/зі/с)бирати,	(з/зі/с)брати,	(з/зі/с)ламати.

Вправа 5. записати речення. розкрити дужки, поставити , де треба З-_ або С-

1. Не (з,с)тримати хвилю Черемошу, коли він занурт́оє, (з,с)кидаючи з себе зимову одіж (І. Пільгук). 2. Недалеко від печери крикнула (з,с)полохано сова, вдарила крильми, (з,с)колихнувши тишу. Сонце вже похилилося геть із полудня і стояло над вершиною лісу, купаючи своє (з,с)кісне проміння в (з,с)пінених хвилях потоку (І. Франко).

Перегляньте відеоурок за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=Iws1IYRbDxw>

Інтерактивні вправи за посиланням:

<https://learningapps.org/5146673>

<https://learningapps.org/2659675>

<https://learningapps.org/5891470>

Домашнє завдання:

1. Параграф 47

2. Виконати тестові завдання за посиланням:

<https://www.classtime.com/code/MZ49R4>